

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze diplomové práce

Finanční správa – registrační řízení

Lucie Reková

© 2016 ČZU v Praze

Souhrn

Finanční správa ČR je zřízena zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, kde je dále vymezeno postavení a kompetence tohoto institutu, které se týkají správy daní a vykonávání širokého spektra dalších agend. Finanční správa je tvořena soustavou orgánů finanční správy, které jsou podřízeny Ministerstvu financí. Finanční úřad je organizační složka státu, která zajišťuje efektivní výběr daní.

Registrační řízení se hlavně orientuje na nově začínající, převážně registrované daňové subjekty. Jedná se o činnost, která soustřeďuje základní informace o daňových subjektech. Stěžejní úkony jsou soustředěny na předregistrační činnost daně z přidané hodnoty.

Nejdůležitějším subjektem zúčastněným na správě daní potažmo v oblasti finanční správy je stát zastoupený finančním úřadem a příslušnými odděleními a na druhé straně daňovým subjektem.

Registrační oddělení se převážně řídí daňovým řádem, zákonem o daních z příjmů, zákonem o dani z přidané hodnoty a zákonem o dani silniční atd.. Zároveň však musí akceptovat vyhlášky, nařízení a metodiky vydávané Generálním finančním ředitelstvím.

Klíčová slova

daňový subjekt, správce daně, finanční správa, registrace, řízení, daň, zákon, rozhodnutí, tiskopis, finanční úřad

Cílem diplomové práce je přehled hlavních aspektů finanční správy a úkonů týkajících se registračního oddělení. Práce bude psána ze zkušeností pracovníka správce daně na Finančním úřadě pro Královéhradecký kraj, Územní pracoviště v Náchodě.

V teoretické části práce bude provedeno studium zákonů, vyhlášek, metodik, nařízení a dokumentů týkajících se problematiky registrace daňových subjektů. V práci budou vysvětleny základní pojmy a popsána historie týkající se finanční správy. V práci budou též popsána některá řízení podle zákonů, která svým charakterem patří na registrační oddělení.

V empirické části práce je popsáno praktické řešení registrace k daním z pohledu pracovníka správce daně. V této části naleznete přehled podaných tiskopisů na registrační oddělení Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj, Územní pracoviště v Náchodě za 5 let, které je graficky znázorněno a podrobně popsáno, proč se graf takto vyvíjí a jaké jsou vlivy a jaké další skutečnosti s tím souvisejí. Tyto údaje byly generovány z Administrativního daňového informačního systému a jejich zpracování je vlastní.

V této části jsou též popsány příklady z praxe, které proběhly v minulosti. Jedná se o průřez nejzajímavějších registračních řízení fyzických i právnických osob. Většina z nich je popsána komplexně od počátku podnikání až k zániku živnostenského oprávnění. Příklady jsou zaměřeny na předregistrační řízení daně z přidané hodnoty, která je v současné době pro registrační oddělení stěžejním úkonem.

V kapitole Zhodnocení výsledků a doporučení naleznete kritiku a souhrn výsledků, ke kterým práce dospěla. Obsahem této části jsou návrhy na zlepšení úkonů, co se týká registračního oddělení Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj, Územní pracoviště v Náchodě potažmo podřízených pracovišť v Broumově a Jaroměři a též celé Finanční správy České republiky.

Jedním z návrhů, jak zefektivnit správu daní je buď zrušení daně z příjmů fyzických osob a tím i zrušení registrace této daně a nebo zavedení paušální částky všem registrovaným daňovým subjektům ve výši 10 000 Kč ročně. V současné době, je správa této daně pro finanční správu zatěžující, a to jak pro registrační oddělení, tak i pro oddělení vyměřovací.

Často se stává, že novinky v zákoně, metodikách, nařízeních či přímo v Administrativním daňovém informačním systému přináší spíše komplikace a nesoulad. Pro tuto skutečnost bylo navrženo, aby Generální finanční ředitelství a pracovníci vykonávající přímo správu daní pořádali diskuse, protože pouze v jejich souladu by se daly nejlépe definovat problémy a zefektivnit práci finanční správy. Řešení této problematiky je v této práci bráno na celou Českou republiku.

Registrační oddělení je základem pro správu daní, protože se zde evidují základní informace o daňových subjektech, ze kterých čerpají další oddělení a na základě kterých se odvíjí další úkony a jejich správnost je pro správu daní stěžejní. Tento návrh se týká proškolení dalších oddělení o práci registrátora, který veškerá data zavádí do systému, avšak pracovníci dalších oddělení nejsou schopni tyto údaje nalézt a tak svými dotazy zatěžují sami sebe, registrátory, daňové subjekty. Tímto seznámením by se dospělo k efektivnějšímu využití času a odstranilo by se nadbytečné zatěžování registrátora.

K předregistračnímu řízení k dani z přidané hodnoty bylo navrženo, aby na základě všech žádostí bylo navštíveno sídlo, „skutečné“ sídlo, provozovna právnické osoby či uvedené adresy fyzické osoby. A též návrh, aby byly se zavedením elektronické evidence tržeb na registrační oddělení svěřeny kontrolní nákupy, protože registrátor ví, zda si někdo žádá o registraci k dani z přidané hodnoty a mohl by ho na základě dostupných informací zkontrolovat, zda neoprávněně fakturuje s DPH.

Práce na registračním oddělení je velice zajímavá, různorodá a důležitá pro správné fungování celého územního pracoviště a zároveň celého finančního úřadu (tj. působnost v rámci celého kraje), protože se veškerá data umísťují na krajský server, kde si každý registrátor může nalézt aktuální informace v záložce prohlížení.

Registrační oddělení není pouze o registraci, ale zahrnuje i podatelnu, o které by se dalo říci, že je srdcem úřadu. Toto oddělení se tedy pomyslně dělí na dvě části, podatelnu a registr.

Na podatelně se zpracovávají došlé soubory, datové zprávy, též se tu nachází pokladna, soustředí se zde veškerá došlá a odchozí pošta, přidělují se zde čísla jednacích písemností, postupují se místně nepřislušná podání a v neposlední řadě pracovníce komunikují jako první s příchozími klienty a poskytují základní informace z daňového řízení. Proto musejí mít pracovníce podatelen všeobecný přehled o všech daních a novinkách.

Registr vede evidenci registrovaných a neregistrovaných daňových subjektů. Zpracovávají se zde základní informace jako je jméno a příjmení, datum narození, bydliště, kontakty, počátky podnikání, přerušené podnikání, registrované daně, vazby na daně. V poslední době je na registr kladen největší důraz na předregistrační šetření k dani z přidané hodnoty a na ověřování a evidenci účtů. Nově uloženým úkolem je i problematika delegace a též se začalo v časté míře objevovat i dožádání na správce daně. Pracovníci registračního oddělení vyjíždějí častěji do terénu, kde provádějí místní šetření, ze kterých sepisují úřední záznamy nebo protokoly o místním šetření, na základě kterých většinou vznikají stanoviska. V závěru

pracovník nedělá jenom výše uvedené úkony, ale též čistí manažerské sestavy, Kuklíkovy tabulky (dodržování termínů pro vyřizování žádostí, postupování odvolání, vyřizování došlých a vlastních písemností, vazby daňový subjekt-druh příjmu, atd.). Zaměstnanci registračního oddělení jsou první osobou, se kterou se nově registrovaný poplatník setkává, měli by mít všeobecnou znalost ohledně daně, ale i účetnictví a jejich chování a vystupování by mělo být vstřícné a seriózní v souladu s Etickým kodexem a Dress codem Finanční správy.

Tato práce se vztahuje na Finanční úřad pro Královéhradecký kraj, Územní pracoviště v Náchodě a na podřízená pracoviště v Broumově a Jaroměři. I přesto, že zákony jsou pro celou Českou republiku stejné, se oddělení registrační ve svých postupech liší. Určité postupy jsou „diktovány“ od ředitelky odboru registračního oddělení z Královéhradeckého kraje, avšak jejich aplikace na různých územních pracovištích je jiná, proto by se dalo ještě říci, že Královéhradecký kraj má podobná registrační řízení. Popsané příklady z praxe se nedají brát jako komplexní pro celou Českou republiku, mohou sloužit pouze k porovnání mezi územními pracovišti nikoliv k všeobecnosti.

Celá diplomová práce představuje odborný přehled na téma Finanční správa – registrační řízení. Tato práce by mohla sloužit k porovnání mezi veškerými registračními odděleními v celé České republice v přehledu učiněných podání a k porovnání či k inspiraci, jak řešit určité případy registrace k dani z přidané hodnoty. Práce by též mohla sloužit k porovnání mezi státy Evropské unie z hlediska registrace daňových subjektů a k porovnání, jak se řešila registrace v minulosti a jaká bude v budoucnosti.

Seznam použitých zdrojů

LITERATURA

Bakeš, Kafíková, Kotáb, Marková a kolektiv, Finanční právo, 6. upravené vydání, C. H. Beck, 2012, 519 stran, ISBN 978-80-7400-440-7

Baxa, Dráb, Kaniová, Lavický, Schillerová, Šimek, Žižková, Daňový řád - Komentář, Přílohy, Wolters Kluwer - Česká republika, a.s., 2011, 1792 stran, ISBN 978-80-7357-564-9

Daňové zákony 2013, 2013, ISBN

Daňové zákony 2014, Sagit, leden 2014, ISBN

Daňové zákony 2015, 1. vydání, Sagit, leden 2015, ISBN 978-80-7488-089-6

Daňové zákony 2016, 1. vydání, Sagit, leden 2016, ISBN 978-80-7488-136-7

Eliáš, Svatoš, Nový občanský zákoník 2014, Sagit, 2012, 320 stran, ISBN 978-80-7208-920-8

Fiala, Sovová, Základy finančního a daňového práva, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 208 stran, ISBN 978-80-7380-223-3

GFŘ, Metodická pomůcka č. 1/2013, 2013, s. 1

Horzinková, Novotný, Správní právo procesní, Leges, 2012, 368 stran, ISBN 978-80-87576-15-1

Kopřiva, Novotný, Manuál k daňovému řádu 2, Sagit, 2. vydání, 2013, 927 stran, ISBN 978-80-7208-947-5

Kratochvíl, Karanda, Poradce 4 – zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád s komentářem, Poradce, s. r. o., 2011, 272 stran, ISSN 1211-2437

Krupičková, Trubač, Zákon o finanční správě České republiky, Wolters Kluwer, 2014, 100 stran, ISBN 978-80-7478-444-6

Radvan a kolektiv, Finanční právo a finanční správa (Berní právo), Doplněk, 2008, 512 stran, ISBN 978-80-7239-230-8

Šromová, Správní řízení od A do Z, Anag, 2012, 567 stran, ISBN 978-80-7263-696-9

ÚZ - Informace, Infomatika, Egovernment, Sagit, 2014, 384 stran, ISBN 978-80-7488-077-3

Rozhodnutí č. j. 1729986/15/2709-00510-606298, s. 2

INTERNETOVÉ ZDROJE

Finanční správa, Přehled nejdůležitějších změn pro občany na rok 2016, <<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/novinky/2015/prehled-nejdulezitejsich-zmen-pro-obcany-6940>>

Fojtík, Finanční správa - GFR, 2015, s. 2 (PDF), <http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-novinky/2015_Upozorneni-GFR-k-registracnimu-udaji-skutecne-sidlo.pdf>

Macková M., Etika ve veřejné správě, bakalářská práce 2013, s. 86 (PDF), http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/20562/mackov%C3%A1_2013_bp.pdf?sequence=1>

Taxnet, Automatizovaný daňový informační systém, <<http://www.taxnet.cz/adis.php>>
Wolf, Datová schránka, 2009, <<http://www.lupa.cz/texty/datova-schranka/>>

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>>

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/spravadani/cast1.aspx>>

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/cast1.aspx>>

Zákon č. 456/2011 Sb., o finanční správě České republiky, <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456>>

Council Directive 2006/112/EC – EUR-Lex – Europa < <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:347:0001:0118:en:PDF>>